

НАЗАР

№ 14 (4674)
СУББОТА,
7 апреля
2001 года

Газета издается с 1 мая 1963 года

ГАЗЕТА ВЫХОДИТ НА КАЗАХСКОМ И РУССКОМ ЯЗЫКАХ

ЦЕНА ДОГОВОРНАЯ

НАШЕЙ НЕЗАВИСИМОСТИ — 10 ЛЕТ

ВМЕСТЕ С ПРЕЗИДЕНТОМ

21 марта 2001 года в городе Астане состоялся IV съезд организации ветеранов Республики Казахстан. Из 93-х избранных делегатов на съезде присутствовало 92 человека. От нашей области пришло 10 делегатов.

В газетах, по телевидению о съезде уже много было сказано, но мне, как делегату от ветеранской организации Нуринаского района, хотелось бы поделиться своими впечатлениями, рассказать об отдельных моментах, которые волнуют и интересуют наших ветеранов, пенсионеров.

На съезде присутствовал Президент РК Н.А. Назарбаев. Первое, о чем он сказал — это то, что он знает буквально все о жизни людей, об их проблемах. В своем выступлении он дал полные и убедительные ответы на вопросы, которые позже поднимались в выступлениях делегатов съезда.

Нурсултан Абишевич отметил: «Люди, победившие в 1945 году фашизм, поднявшие из руин в послевоенные годы огромную страну, славившие Родину трудовыми успехами и до сих пор находясь в строю. Им нелегко было переживать время экономического спада в первые годы становления независимости Казахстана, но вместе со всеми они стали свидетелями политического и экономического подъема республики. Уважение и забота о старшем поколении в нашей стране были одним из важнейших приоритетов. И эта традиция сохранялась даже в трудные годы нашей истории. Советуюсь с вами, я всегда получал поддержку и понимание. Это было для меня очень важно».

Молодость нынешних ветеранов прошла в тяжелейшие годы уже прошлого века. Века сурового и драматического, но в истории независимости Казахстана — века решающего. И в зрелом возрасте сегодняшним ветеранам пришлось пережить немалые волнения. В сложное время реформ, когда и молодежь часто опускает руки, именно их великая мудрость стояла на службе единства и согласия. Так что десятилетие независимости Казахстана стало десятилетием мира и дружбы во многом благодаря именно тому, что в нашем обществе никогда не прерывалась связь поколений и ум, авторитет ветеранов — всегда были на службе политики позитивных преобразований стабильности и согласия».

Выразив большую благодарность ветеранам за то, что, находясь на заслуженном отдыхе, они продолжают активную общественную деятельность, необходимую нашей стране, Н.А. Назарбаев напомнил события недавнего прошлого страны. Да и мы, сами пенсионеры знаем, что было после распада Советского Союза. Кроме упадка экономики на территориях некоторых бывших союзных республик бушевали политические страсти, лилась кровь, и никто не был уверен в своем будущем и будущем своих детей и внуков. И все же Казахстану удалось не просто выжить, но и построить независимое демократическое государство.

Как отметил Президент, реформы, которые нам удалось осуществить всего за десять лет, уже принесли свои плоды и начали работать на повышение благосостояния нашего народа.

По темпам экономического роста и промышленного подъема мы в числе лидеров СНГ. Многие наши трудности позади. Сегодня в государстве оплачиваются своевременно все социальные расходы, погашены все долги перед населением, активно идет благоустройство городов. Результаты развития экономики в 2000 году позволили досрочно расплатиться с внешним долгом страны перед МВФ, а это около 400 млн. долларов, повысить до четырех тысяч тенге минимальный уровень пенсий, что на сегодняшний день является самым высоким показателем среди стран СНГ. Много и других положительных перемен, но особо Н.А. Назарбаев подчеркнул, что наше главное богатство — это дружба, стабильность, спокойствие, нет национальных разногласий, все равны.

Вместе с тем среди отдельных людей есть нездоровые разговоры о жизни в Казахстане и ветеранам, пожилым надо их останавливать. Пусть эти люди посмотрят на жизнь в Прибалтийских и некоторых других государствах, в которых население некоренной национальности не могут принять гражданство.

Лично мое мнение, по этому поводу такое: в Казахстане никто не запрещает заниматься трудом, организовывать свое дело, способные и талантливые люди какой бы национальности не были, не останутся незамеченными. А если говорить о том, кто находится в государственных структурах, в руководстве разных ветвей власти, то естественно, в основном жители коренной национальности, как и в России — русские, на Украине — украинцы, в Азербайджане — азербайджанцы и т.д. Ну а если брать слои населения, не имеющие

высшего, среднетехнического образования, соответствующей спросу специальности, то среди безработных этой категории — полный интернационал и равноправие, хватает всех национальностей, в том числе и казахов. На эту тему будет отдельный разговор, а сейчас о съезде. Президент страны просил пожилых людей, старшее поколение стать мощным залогом от таких социальных язв, как наркомания, преступность, бездуховность, против различного рода экстремистских идей. Он привел пример в частности того, что в Афганистане ежегодно вырабатывается 3 тысячи тонн наркотиков и большая доля идет в среднеазиатские страны или провозится через их территорию.

Подробно рассказал Президент и о предпринимаемых мерах по улучшению жизни старшего поколения. Глава государства уже дал поручение Правительству разработать и опубликовать целостную концепцию социальной защиты населения, где были бы учтены приоритеты в социальной сфере и возможности Казахстана в настоящем и будущем. Даже будет определено использование природных ресурсов, чтобы не только сегодня их использовать, но и оставить будущим потомкам. Предусматривается создание механизмов, реально защищающих социально уязвимые слои населения. Будет внедрена система социального страхования, которая позволит обеспечить необходимый уровень жизни человеку при наступлении случаев инвалидности, потери кормильца, работы.

Как известно, много нареканий вызвала ситуация, связанная с тем, что размер назначенных пенсий до 1994 года, значительно ниже размеров пенсий, назначенных впоследствии. Сказалось введение национальной валюты, замена пенсионных выплат в рублевом эквиваленте на тенге и высокий уровень инфляции в начале 90-х годов. По словам Н.А. Назарбаева, он уже поручил Правительству изучить вопрос повышения размеров пенсий в зависимости от периодов выхода на пенсию — до 1994 г., до 1998 и после 1998 годов.

Для повышения пенсий создан специальный накопительный фонд. Президент сказал, что вопрос повышения пенсий будет решаться с 1 января 2002 года, а может быть, и раньше. Все зависит от экономического, внутриполитического состояния общества. Можно было бы и сейчас повысить размер пенсий, но... он задал вопрос делегатам съезда: «Кто может мне дать гарантию в том, что завтра цены на нефть не упадут?» Без достаточного накопления денег в фонде может возникнуть ситуация, что государство не сможет опять своевременно выплачивать пенсии.

Нурсултан Абишевич также просил не поднимать вопрос, а это касается в основном ветеранов, проживающих в городе, о возвращении натуральных льгот вместо денег. Возврата не будет, т.к. определенная часть натуральных льгот разворовывалась, не полностью и несвоевременно доходила до ветеранов, особенно проживающих в сельской местности, а это 550 тыс. человек. Замена натуральных льгот деньгами позволяет рационально использовать бюджетные средства, контролировать целевое использование ресурсов, а также добиться адресного представления социальной помощи.

Прямо на съезде Н.А. Назарбаев дал поручение Правительству до 1 мая разработать проект Закона «О ветеранах» и внести его на рассмотрение в Мажилис Парламента. Он сказал: «Настало время законодательно закрепить у нас в стране высокое имя Ветерана».

Президент Республики Казахстан убедительно просил пожилых людей, ветеранов показывать молодежи пример силы духа, патриотизма, гражданского мужества, прививать молодому поколению любовь к родной земле и гордость ею.

На финансирование специальных государственных пособий из бюджета в текущем году будет выделено почти 17 млрд. тенге. За счет средств республиканского бюджета ветераны и инвалиды обеспечиваются протезно-ортопедическими изделиями, средствами компенсации потери слуха и зрения. Только за последние три года им выделено более 1200 автомобилей, свыше 2300 кресел-колясок.

В пансионате «Ардагер» г. Алматы ежегодно проходят курс лечения бесплатно 1200 ветеранов. Запланировано открыть для ветеранов санаторий в Боровом.

Хочу сделать в связи с этим объявление, что в Нуринаском отделе труда и социальной защиты населения принимаются ежеквартально заявки в пансионат «Ардагер». Путевка инвалидам и участникам ВОВ, чернобыльцам 1986-1987 гг. бесплатно, остальным категориям пенсионеров необходимо доплатить 50% от получае-

мой пенсии за месяц. Оплата за проезд за свой счет для всех категорий.

Рассказал Президент и о мероприятиях, которые планируются провести в год десятилетия независимости Казахстана. Они должны быть политически осмысленными, работать на дальнейшее укрепление независимости нашего государства, единства многонационального народа, сделать много полезного для людей и обустроить города, населенных пунктов, а не ограничиться только проведением тоев и застолий.

Во исполнение долга перед ветеранами решено ко Дню Победы открыть в столице монумент защитникам Отечества с Вечным огнем. Кстати, этот монумент строится в Карагане на средства людей нашей области и будет передан в дар столице в честь 10-летия независимости Казахстана.

Вот основные моменты из выступления Н.А. Назарбаева на четвертом съезде ветеранов. На всех делегатов оно произвело большое впечатление и не раз прерывалось аплодисментами.

На большом перерыве Президент страны вышел в зал к ветеранам, где он обменялся рукопожатием со многими аксакалами, провел небольшие дружеские беседы и затем по просьбе ветеранов сфотографировался с ними на память.

В отчетном докладе председателя Центрального Совета ветеранов депутата Мажилиса Парламента Махтая Рамазановича Сагдиева делегаты услышали, что было сделано ЦС, ветеранскими организациями Республики Казахстан за 5 лет. В докладе, в прениях отмечены примеры той заботы, которая оказывается лично Президентом, Правительством, местными властями. Также резко осуждение получил вопрос обеспечения старшего поколения медицинским обслуживанием и лекарствами, особенно их дороговизна, непомерный рост цен, подлинный вопрос о создании государственных аптек. В связи с этим был приглашен для выступления глава здравоохранения страны. Он, в частности, сказал о принятии закона по этому вопросу, и что количество аптек значительно сократится, в будущем к ним будут предъявлены серьезные требования. В проекте закона «О ветеранах» будут внесены предложения об обеспечении определенной категории людей бесплатными лекарствами и другими видами медицинского обслуживания. Будет перелицензирование аптечных киосков. На съезде выступил министр труда и социальной защиты населения, который тоже пообещал заботу и внимание к ветеранам, пенсионерам и инвалидам. Кроме того, выступил заместитель председателя координационного совета ветеранских организаций стран СНГ Аношкин Виктор Иванович из г. Москвы. Он дал высокую оценку работ Н.А. Назарбаева в отношении ветеранской организации, в отношении повышения пенсий и, сравнивая ту же работу в других бывших союзных республиках, отметил, что в Казахстане намного лучше положение дел у пенсионеров и ветеранов, чем в других государствах ближнего зарубежья.

Выступающие делегаты выразили общую обеспокоенность старшего поколения нравственным здоровьем подрастающего поколения: растущее число наркозависимых молодых людей, разгул преступности, надвигающаяся угроза со стороны международного терроризма.

Съезд принял ряд постановлений, избрал Центральный Совет в количестве 66 человек, ревизионную комиссию. На пост председателя ЦС вновь избран М.Р. Сагдиев. Выбрана делегация на конференцию ветеранских организаций стран СНГ.

Из всего, что услышал и увидел на съезде ветеранов могу определенно сказать, что не за горами то время, когда старшему поколению, пенсионерам всех категорий будет уделено очень большое внимание. Надо и нам, нашей районной ветеранской организации принимать самое активное участие в общественных делах, активно способствовать выполнению задач, стоящих перед государством, перед областью, районом. Сейчас одна из ближайших главных задач ветеранских организаций сел — это подготовка к 56-летию Победы в Великой Отечественной войне, остается один месяц. Опыт у председателей первичек есть. На сегодняшний день в районе проживает 93 инвалида и участника войны. На съезде ветеранов шла речь даже о подготовке к 60-летию Победы. Сколько фронтовиков встретят этот юбилей, одному Богу известно, но пока они живы, давайте как положено почествуем тех, кто был на полях сражений, работал в тылу в годы Великой Отечественной войны.

С. ИВАЩЕНКО,
председатель совета ветеранов Нуринаского района.

Басты мақсат — мұғалім шығарманың жетілдіру

Үстіміздегі жылдың наурыз айында мектебімізде «Жыл мұғалімі» сайысы өтті. Сайысқа 5 мұғалім қатысты.

Топты бастап шыққан бастауыш сыныптың мектеп алды даярлық тобының мұғалімі Есмағамбетова Салтанат Жаксылыққызы, келесі қатарда: география пәнінің мұғалімі Молдабеков Манас Болатұлы, биология пәнінің мұғалімі Байғара Аманжол Нұрпейісқызы, орыс сыныптарындағы математика пәнінің мұғалімі Мақсұтова Айнагул Зарлыққызы және бастауыш сынып мұғалімі Жаксыпова Гүлхан Дәулетбекқызы болды.

Қазылар алқасына мектебіміздің тәжірибелі ұстаздары сайланды: Мақсұтов З.М. - мектеп директоры, Дарибаева К.Д. - тарих пәнінің мұғалімі, Ержано-

ва Г.К. - казак кластарындағы математика пәнінің мұғалімі, әрі мектептің тәрбие жұмысының менеджерісі.

Осы жолдардың авторы, рингті жүргізуші: - Аталса аталы сөз нарқыменен, жол табар жүректерден шалқып өлен. Таныстырып талапкерлер Қазақтың қанға сінген салтыменен, - дей келіп, сөз кезегі сайыскерлерге берілді.

Әр сайыскер дайындаған төс белгі, уран, сәлем-таньсу жолдасы. Солардың ішінде Салтанаттың ұраны: «Ата салтын санаға, жеткізе біл балаға» төс белгісі: кітап, қалам, бестік баған, ал сәлемі:

Ұстаздық қылып балаға
Өткен жолым санаға
Он екі жыл, бір мүшел
Болды биыл, қаласа

Тұған жерім атакты
Қазыбек би Отаны
Букар жырау бабам да
Осы жердің атасы
Осы өңірдің бір дәні
Жаксылық қызы Салтанат
Алдарыңызға иіліп
Бәріне тәжім етеді - дей келе, келесі сайыскерлерге сөз кезегі берілді. Аманжол Нұрпейісқызыда өзі шығарған өлең жолдарымен сәлем етті.

Келесі кезекте сайыскерлер өз шеберліктерін ашық сабақтан үзінді арқылы көрсетті. Биология мұғалімі Дәрілік өсімдіктер, оларды дайындау және пайдалы тақырыбына - эр өсімдікті көрсете отырып сабақ жүргізді, география пәнінен ойын-сабақ: «Ең... ең... ең...» - деген тақырыпта, бастауыштың даярлық тобының

мұғалімі көркем әдебиеттен қойылым сабақ, бастауыш сынып мұғалімі казак тілінен саяхат-сабақтан «Жеті септік» тақырыбына, математика мұғалімі аралас сабақ түрінде үзінділер көрсетіп, математика сабағы әділ қазылар алқасының бағасымен жоғары бағаланды, тартымдылығымен ерекшеленді.

Рингтің үшінші шарты бойынша қатысушылар ұсынылған заттарға қарап отырып, сол бойда өлең құрастырды. Мұнда Манас Болатұлының журналға арнап шығарған өлеңі тартымды. А. Байғараның борға арналған өлеңіндегі:
Балалар білімді жеткізген
Бейнемен суреттер көрсететін
Білікте тұрады бор арқашан
деген жолдары бағаланды.

Төртінші шарт бойынша қатысушы мұғалімдер педагогикалық ситуациядан, психология мен педагогикадан және өз пәндерінен әдістемелік жұмыс істеуден сынаға түсті. Бұл тапсырмалардан бәрі де жақсы жауаптар берді де, соның ішінде Салтанат Жаксылыққызы, Айнагул Зарлыққызы, Манас Болатұлы өз пәндерін жақсы білетіндерін көрсетті.

Ал рингтің соңғы шарты әдістемелік романс, яғни мектеп өмірінен көріністер. Жаксылыққызы Салтанаттың «Ата-аналар жиналысы» атты көрінісі өте мазмұнды, өмірмен тығыз байланысты шықты, ал Манас Болатұлы Тәуелсіздіктің 10 жылдығына арнап Отан туралы әндерден попури орындап берсе, Айнагул Зар-

лыққызы математика пәніне байланысты ертегі - ойын «Түзу, қисық сызықтар әңгімесі» тақырыбын көрсетіп берді.

Ал Аманжол өзі шығарған әнді орындаса, Гүлхан да жана әдемі ән орындап, өз өнерлерін көрсетті. Сонымен, қазылар алқасының шешімі бойынша, бірінші орынды математик Айнагул Мақсұтова, екінші орынды - Молдабеков М.Б., үшінші орынды - Есмағамбетова С.Ж. иеленіп, А. Байғара мен Г. Жаксыпованың талаптары аталып өтті.

Токсан ауыз сөздің тобықтай түйініне тоқталсақ, мұндай шаралардың жалпы ұстаздар қауымы үшін үйретері, берері мол екендігіне толық көз жетті.

Күлкен САҒЫМБЕКҚЫЗЫ,
Қарой мектебі директорының оқу ісі жөніндегі орынбасары.

МЕКТЕП ӨМІРІ

Ырыс біткен шырайлы

Кантай жері шөбі шүйгін, суы бал, ырысты өлке екенін әнге қосып білім мен тәрбиені тең игерген балғын бөбектер дәстүр бойынша халқымыздың жана жылында осында кездесу өткізген аудан әкімі Құсайынов Дауылбай Мейрамұлы алдында өз өнерлерін көрсетті. Әсем ән, күмбірлеген күй әуені, мың бұралған бимен бірге көркем сөз бен күлкілі көрініс көптің көнілінен шықты. Бір жылдың есебін талқылап бүгінде аумалы-төкпелі замандағы ауыл тағдыры жайлы қызу әңгімеден кейінгі жұрт көңілі бір серпіліп қалды. Жүзімізге қараныз, Бал күлкілі баламыз. Бізге қымбат күн шуақ, Бізге қымбат Анамыз -

негіздері бір жүйемен қызмет жасайды. Кездесу кезінде мектеп директоры Әлібеков З.Ә. мұндағы оқу тәрбие жұмысы жайлы былай деді: - Оқушыларымыз білім мен тәрбиенің егіз екенін әлдеқашан ұғынған. Бәрі де жақсы. Ұстаз, ата-ана, оқушы арасындағы бірлік асыл ағамыз Дәкен Шалабековтың есімін әрдайым биікке көтеріп, кіршіксіз ұстауды мақсат тұтады. 5-9 сынып қыздарына Інқарбекова К.К. тоқу үйірмесін жүргізеді. Оқушылар футболдан, кростан ауданда жүлдеге иініді. Демек, спорт жұмыстарын толыққанды жүргізуге спорт залдың жоқтығы көп қиындық туғызуға. Шыңдығында мектептің материалдық базасы сын көтермейді. Химия, физика сабақ-

қан оқушылардың жолына ұстаздар ұжымы төрт мыңнан астам тенге көмек көрсетті. Жазғы сауықтыру лагерінде 22 оқушы болды. Ауданнан он балаға әртүрлі киім-кешек берілді.

Оқу-тәрбие процесі барысында қараша айында мектепте пән олимпиадалары, қаңтар-наурыз айларында пән апталықтары өтті. Өткен жылдарға қарағанда әдістемелік жұмыс жанданып келді. Әр мұғалім өзінің әдістемелік проблемалары бойынша ізденіп, оқушылардың ойлау қабілетін арттыру мақсатында дамыта оқытуға тірек сигналдарын қолдану, тест арқылы білім тексеру сияқты және т.б. тәсілдерді еркін қолдануда. Тәрбие жұмысында "Атамекен" бағдарламасының негізінде халқымыздың тарихына, салт-дәстүріне, әдет-ғұрпына салауатты өмір сүруіне оқушыларды тәрбиелеу көзделуде. Оған дәлел мектепте келелі шаралар "Тіл мерейі" айлығы, "Ақжелер", "Абзал әке" сайыстары, Республика тәуелсіздігіне арналған апталық, спорт жарыстары және кештер өткізілді. Фильмдер көрсетілді, дискотекалар болып тұрады. Оқушылар арасында қылмыс жасау, тәртіпсіздік болмайды. Жасөспірімдер инспекциясында Богомолов Владимир деген бала тұрған, бірақ олар қазан айында Есенгелдіге көшіп кетті. Қыста, кешкі мезгілде кезекшілік ұйымдастырылды. Мектепте жылы отын жеткілікті. Айта кететін мәселе, ата-

деп ән шырады Хожина Б. Кантай жері ырыс біткен шырайлы. Нұра өзені жомарт елге бір айдың Қасиетіне баға жетпес Кантайым Саған деген бір әнімді арнаймын

деп туған аулына деген ыстық сезімін "Табиғатым" әні арқылы білдірген Сержан Сейітұлынан кейін, 9-сыныптың мың бұралған үш бикешінің қызғалдақтай құлпырған бірнеше реткі өнеріне шынымен тәнті болдық. "Ғажайып алаң" көрінісін жасаған 6-сынып ұлдары да көпшілікті қыран күлкіге батырса,

Ақ ананың гүл қызы, Ән салатын би билеп, Жан анамның жұлдызы, Мың бұралып жүр билеп, - дегенде ортаға шығып "үнді биін" көрсеткен Әбдібаева Н., Бейсенбаева Б. екеуінің жат жұрттың жан теребеген тылсым құбылысымен көпшілікті баурап алды.

Осындай өнердің өнегелі де, өміршіс тұстарын сан құбылтып тап-тұйнақтай, әсем безендірілген шағын клубта аудан басшыларының алдында әдемі де, әсерлі етіп көрсеткен жас ұрпақтардың алтын үй мектебі жайлы айтсам деймін.

Көрерменнің хошамагетіне беленген ұл-қыздарымыз Дәкен Шалабеков атындағы негізгі мектеп түлектері. Жана оқу жылында жүз үш оқушылы биыл алғаш рет 9 сынып бітіруге 12 оқушы әзір отыр. Білім сапасы, үлгірім, оқу озаттары атына заты сай деуге болады. Әзірлік тобында 8 булдіріш бар. Биыл валеология, қолданбалы экономика, информатика мұғалімдерінің әрбірі өз пәндерінің шебері. Бар білгендерін балаға арнаған жандар. Компьютер қабілеті, салауатты өмір салтын қалыптастыру бағытындағы тәрбие

РЕПОРТАЖ

тарынан лабораториялық жұмыстар өткізуге құрал-жабдық жок. Көрнекіліктер, карталар, плакаттар аз. Мебельдердің бәрі ескіріп, соңғы он шақты жылдай еш жана нәрсе келген жок.

Бастауыш сыныптар жана буын оқулықтарымен толық қамтамасыз етілді. Орта буын оқулықтары жеткіліксіз. Мектептің жөндеу жұмыстарын ата-аналар, мұғалімдер өздері істеді. Өткен жылы "Қапар" агрофирмасы тарапынан мектепке ешқандай көмек болмады. Тек 3 сынып оқулықтарын алып беруге 3 мың тенге бөлі. Жана жыл мерекесін өткізуге 12600 тенге көлемінде көсіпкер Шағирев Ерлан көмек көрсетті. Ата-аналар шырша тойын өткізуге қол ұшын берді. Балаларды ыстық тамақпен қамтамасыз ете алмадық. Жағдайсыз отбасыларынан 46 оқушы бар. Мұғалімдер ұжымы "Қамқорлық" акциясы барыстарында 1500 тенгеге оқу құралдарын алып берді. Әкім шыршасына қатысқан екі баланың жолына, киім жинауға, жеңіл атлетикадан аудандық жарысқа қатыс-

аналар тарапынан 11 жылдық мектеп ашу суранысы жиі қойылып отыр. 10-шы сынып ашылған жағдайда, биыл сынып бөлмелері жетеді, ал келесі жылы қосымша сынып бөлмесін салу қажет және спорт залы да керек. Кадр мәселесі шешілді. Негізгі пәндер мамандары толық, - деп Зекен сөзін аяқтады.

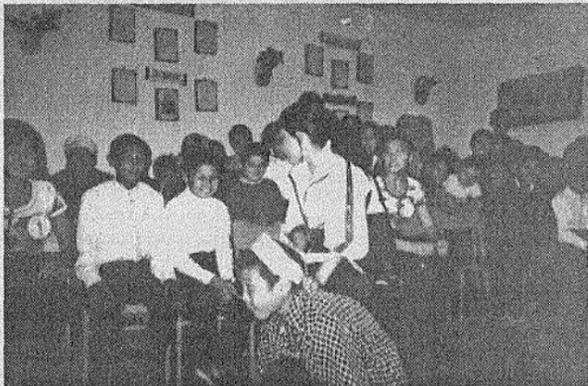
Мектепте аудан әкімі Дауылбай Мейрамұлы және халықтың турмысына ең жақын олармен қоян-қолтық жұмыс істеп отырған әлеуметтік қорғау, білім беру, зейнетақы, адам және мал дәрігері, полиция, почта бөлімдерінің басшы, жетекші мамандары қатысқан бұл кездесу, кеңейтілген тақырыпта келелі мәселе талқылаған әсерлі жағдайда өтті.

Оқушылар концертін соны Кантай жастарының өдемі кештігіне ұласты.

Шәмей БІЛГІШБАЙҚЫЗЫ.

Суретте: Кантай мектебі оқушыларының мерекелі де берекелі күндерінен көрініс.

Тұл мереке, күн мереке

Дүниеде анасыз адам болмайды. Бәрімізде анандан туып, ананың көкірегінен нәр алған жандармыз.

Бәйшешек соншалықты нәзіктігіне қарамастан, қалың қардың астынан қылтып бой көтергенде, көктемнің алғашқы хабаршысындай Аналар мерекесі келеді. Біздің асыл Аналарымыз соншалықты бәйшешектей нәзіктігіне қарамастан, барлық қиындық атаулыға төтеп бере алады. Аналардың көктемгі күндей жарқыраған, гүлдей құлпырған гүл мерекесіне, күн мерекесіне қарсы Д. Шалабеков атындағы негізгі мектепте "Аналар" сайысы өтті. Сайысқа Карина Ләззаттың анасы Кәдірова Меруерт, Катпін Бекзаттың анасы Катпина Рымбаева, Рыспай Жанияның анасы Омарова Жаңымгүл, Сәкен Қымбаттың анасы Әбдібаева Манат, Сәрсенбаева Гауһардың анасы Қарлығаш, Аханова Гүлбақыттың анасы Майдаш, Әбішева Қымбаттың анасы Гүлмира, Балабисов Ғабиттың анасы Жәнісқұл, Маженова Салтанаттың анасы Бірқызық қатысты. Сайыс негізінен жеті кезеңнен тұрды. Бірінші кезең "Жеті жұртын білген ер, жеті жұрттың қамын жер" дегендей аналарымыз өздерін таныстырды. Олар әрі, 1000 бір мақалдан

сайыс. Мағынасын түсіндірді. "Өнерінің қолы алтын, өлеңшінің сөзі алтын" демекші аналарымыз ою ойып, көрпелі тікті. Біреу білмегенді біреу білер. Аналарымызға салт-дәстүрге байланысты сұрақтар қойылды. Аналар мерекесіне байланысты сурет салу кезеңінде, "Ас- адамның арқауы" өздері дайындап келген тамақтарының атын атап, қалай дайындағанын айтты. Соңғы кезеңде "Өнерлі өрге жүзер" демекші өнер сайысын тамашаладық. Аналардың қоныр дауыстары мен әсем билегендері

көрермен қауымға зор қуаныш әкелді. Әділ қазылар алқасы "Сегіз қырлы, бір сырлы" ана Балабиева Жәнісқұлді, "Әнші" ана Әбішева Гүлмираны, "Шебер" ана Омарова Жаңымгүлді, "Биші" ана Катпина Рымбаеваны, "Байсалды" ана Әбдібаева Манатты, "Сыпайы ана" Аханова Майдашты, "Белсенді ана" деп Мажанова Бірқызықты атап оларға өнерлеріңіз үстем болсын айтып, сыйлады.

Осындай сайысты ұйымдастырған ұстаздар Жанар Күйкішқызына, Гүлбарам Қиянбекқызына, Маржан Сағатқызына, Көркем Танатқызына, оқу ісінің менгерушісі Сәкімова

Әлия Әтейқызы, мектеп директоры Әлібеков З.Ә. және осы мектептің жалпы мұғалімдеріне ата-аналар комитетінен алғыс жоланды. Алдағы уақытта осындай сайыстар, апталықтар өте берсін, деген тілек айта отырып, осы мұғалімдер ұжымына шығармашылық шыңынан көріне беруіне тілек білдірген Дәкен Шалабеков атындағы мектептің ата-аналар комитетінің төрайымы Жаңағұл Сапарбаева қорытынды сөз сөйлеп, жалпы аналарды көктем мерекесімен құттықтады. Шәмей БІЛГІШБАЙҚЫЗЫ.

Наурыз айы

Еліміздің егемендігін алып, өз алдына ел болғалы, соңғы 10 жылдың ішінде "жыл басы", "ұлыстың ұлы күні" - деп тойлап жүрген мерекелерінің бірі - "Наурыз". Осы мереке күніне арналған Наурызтой Тассуат ауылында да болып өтті.

"Той" десе жаны қалмайтын тойқұмар халқымыз ел ағасы Нығметов Сейтжаппар Алшынбекұлы және оның жастарды тәрбиелеу жөніндегі орынбасары Жақыпбеков Қалыбек Қалиұлының ұйымдастыруымен қойылған концерттің бірі спорт ойындарын тамашалады. Концерт осы жолдардың авторының "Наурызға" деген арнауымен ашылды. Сонан соң ауыл әкімі Батура Валентина Яковлевна және ауыл ағасы Нығметов Сейтжаппар Алшынбекұлы құттықтау сөз сөйлді. Тойға шашу ретінде әншілеріміздің бірі - Салырбекова Маржан осы жолдардың авторының сөзіне шығарылған өзінің әні "Наурызтой толғауы" айтылды. Тағы да бірқатар әншілеріміз: Тұрлыбекова Шолпан, Дайыров Нұрхан, Жаншина Алтынай, Сатжанова Әсемгүл, жергілікті ансамбліміздің жетекшісі Синельников Виктор оның көмекшілері Степанов Юрий, Котов Андрей ән шырады. Биші қыздарымыз: Аринова Забира, Тұрлыбекова Шолпан, Салырбекова Ақниет те халыққа өз өнерлерін көрсетті. Әнби мен бірге күй де тартылып, күлдірме сөз де оқылды. Сүлейменов Өміртай сынды жігіттеріміз сахна ішін күйге бөледі. Сондай-ақ ескінін "көзі" деп, ертедегі бишешендеріміздің артта қалдырған нақыл сөздері оқылды. Концерттің халық көңілінен шыққан тәртізі. Концерт соңында Нығметов Сейтжаппар Алшынбекұлы сахнаға шығып, шаруашылық дирекциясы атынан ризашылығы білдіріп, болашақта мәдениет сарайының дамуына қолдабыс ететінін атап өтті. Концерттен кейін жаңадан, яғни осы жылымыздың ақпанның екінші жұлдызында ашылған ауылымыздың спорт сарайында басқарушысы Жақыпбеков Қалыбек Қалиұлы болып спорт ойындарының түрлерін жарыстар жүргізді. Жұлделі орындарға ие болған жеңімпаздарға шаруашылық дирекциясы сыйлықтар тапсырды.

Сұлушап ЖАҚЫПБЕКОВА, ардақты ана, дәрігер, Тассуат ауылы.

Техосмотр-2001

Перед процедурой прохождения государственного технического осмотра автотранспорта у владельцев машин возникает вопрос: с чего начать, сколько платить, что изменилось и т.д. Как сообщает департамент дорожной полиции МВД республики, порядок проведения техосмотра и требования, предъявляемые к транспортным средствам, изменений не претерпели. Но напомним вновь.

Оценивается соответствие технического состояния транспортных средств требованиям нормативов и стандартов по безопасности движения. В ходе техосмотра уточняется численность автомобилей, их принадлежность и другие регистрационные данные.

Больше всего водителей беспокоит вопрос транспортного налога. Согласно действующему законодательству, органы дорожной полиции при техническом осмотре транспортных средств обязаны требовать от владельцев авто подтверждающий документ о полной уплате налога на транспортные средства. При отсутствии этого документа технический осмотр не проводится. Так что прежде всего владельцы автомобиля нужно обратиться в налоговый комитет по месту жительства, где после необходимой сверки водитель получит справку о том, что у него нет задолженностей по уплате налогов.

Справку впоследствии на станции квитанцию. Необходимо уплатить до 1 июня 2001 года.

В нынешнем году техосмотр заканчивается 30 июня. Кроме того, сроки зависят от типа и принадлежности транспортных средств. Так, автобусы, автомобили-такси, легковые автомобили, владельцы которых занимаются частным извозом, грузовые машины, оборудованные для перевозки людей, должны проходить техосмотр один раз в квартал. Специализированные транспортные средства для перевозки опасных грузов - два раза в год: в первом и втором полугодии. Автомобили юридических и физических лиц проходят техосмотр раз в год.

Эксплуатация транспортных средств, не представленных на техосмотр в установленные сроки, в соответствии с действующим законодательством запрещается. На нерадивых автовладельцев будет налагаться штраф в размере минимального расчетного показателя, а автомобиль могут поставить на штрафную стоянку.

Если машина в момент прохождения техосмотра находится в ремонте, налог на транспорт все равно необходимо уплатить. На станции же диагностики следует предъявить письменное заявление, квитанцию об уплате и справку, а техосмотр можно будет пройти тогда, когда автомобиль будет готов.

Ну а если автомобиль ездит в другом регионе республики или за ее пределами, техосмотр нужно проходить непосредственно по месту его нахождения. Только не забудьте сообщить об этом на станции диагностики. С прошлого года на технический осмотр представляются и совершенно новые автомобили. При этом их техническое состояние проверяется не будет. Такой порядок введен для всех типов новых транспортных средств, за исключением автобусов и специализированных автомобилей для перевозки опасных грузов.

Когда автомобиль будет готов к техосмотру, не забудьте про аптечку, содержание которой, должно соответствовать требованиям ГОСТа, а также о том, что тонировка стекол машины запрещена. Ее в любом случае придется убрать.

На тот автомобиль, который прошел техосмотр, дорожная полиция выдает свидетельство и талон. Этот документ водитель всегда должен иметь при себе. Свидетельство заверяется подписью уполномоченного работника дорожной полиции и его личным штампом. При утере или повреждении свидетельства дубликат выдается дорожной полицией после проведения проверки по учетным данным.

И последнее. Даже если совсем нет времени на техосмотр (у владельца, исправной во всех отношениях машины, эта процедура отнимает не более 10-15 минут), не посподатьсь на удочку тем, кто предлагает за некоторую сумму все сделать быстро и без проблем, потому что могут возникнуть проблемы с инспекторами дорожной полиции. Подделка выданных, а отвечать за нее придется водителю.

ИНФОРМИРУЕТ 01

За 3 месяца, т.е. с 01.01.2001 г. по 24.03.2001 г. по Нуринскому району произошло 6 пожаров с материальным ущербом 386705 тенге. Основное количество пожаров приходится на жилой сектор, где главной причиной было неправильное использование электрооборудованных приборов.

С наступлением весны засветило яркое весеннее солнышко, в степи зажуричали ручьи, вливаясь в реки. Зима начала отступать, передавая свою эстафету весне. Каждый весенний день - это праздник, но нельзя забывать, что пожар не отступает и может привести в любой дом беду.

Весенне-летний период наиболее пожароопасен для сельской местности. В этот период, с наступлением теплых дней, преобразуется поселок и села, приходят долгожданная весна, когда люди принимаются к уборке территории вокруг домов, хозяйство. Приступают к очистке приусадебных участков (огородов) от прошлогодней травы, мусора и сорняков, скопившихся за зиму в подворье, навоза и остатков сена. Все это входит в категорию пожароопасных легковоспламеняющихся материалов, которые при горении могут привести к пожарам с материальным

ущербом, и даже к травмам людей. При уборке территории люди начинают сжигать мусор возле своих домов и хозяйство, тем самым не задумываясь нарушают ППБ, рискуя поджечь свой и соседние дома и объекты. Самая распространенная причина пожара - это открытый огонь. Поэтому хочется напомнить о мерах пожарной безопасности при уборке территории, которую следует осуществлять не путем сжигания мусора, а путем вывоза его за пределы села, поселка на свалку, тем самым обезопасив себя от пожаров.

В целях улучшения и защиты от пожаров объектов, домов и хозяйств следует выполнять следующие мероприятия:

- обеспечить запас воды на случай пожара в подворье,
- произвести ремонт электросети в домах, хозсараях и объектах,
- быть осторожным при использовании открытым огнем, не оставлять без присмотра детей,
- не бросать непотушенную сигарету, быть осторожным при курении.
Особо хочется отметить о мерах пожарной безопасности при эксплуатации электрооборудованных приборов, которые тоже являются при-

чинами пожаров. Во многих домах, хозяйственной электропроводка ветхая, используется проводка с грубыми нарушениями ППБ и правил монтажа, не соответствующая классу помещения. Используются самодельные электронагревательные приборы, вызывающие повышенную нагрузку на электропроводку, которая от нагрева в местах соединения, плавится и приводит к замыканию, вследствие чего возгорается. Поэтому служба пожарной охраны с убедительной просьбой обращается к жителям района: не сжигайте мусор возле домов, хозяйство, на объектах, а вывозите на свалку. Будьте осторожны при пользовании открытым огнем и при курении, категорически запрещается детям пользоваться спичками.

К нарушителям ППБ будут применяться административные меры воздействия в виде штрафа. При возникновении пожара люди принимают тушить его своими силами или своим сообщением дают время разгореться огню, в результате чего огонь пожират все, что встречается на его пути.

Д. СУЛЕЙМЕНОВ, инспектор ПЧ-39 ГПС, лейтенант вн. службы.

ӘЖІМ

АРАЛАСА ИТІ

БЕТПЕ-БЕТ

Басқа жақта қалай екені қайдам, біздің ауданымызда әкіміміз Құсайынов Дауылбай Мейрамулының әр жылдың көктем айы басталысымен елді мекендерді аралап, халықпен бетпе-бет сұхбат жасауы қолдауға, разылық білдіруге тұрарлық іс. Аудандағы күллі мекемелердің басшылары осы кездесуде әкіммен бірге болып өз-өз салаларындағы табыс-кемшіліктермен қолма-қол танысып, жерінде жауап беруі, әрине, игі нәтижесін беретіні даусыз. Ақ мешіт ауылында болған мұндай кездесу көптеген көкейкесті мәселелердің көзін ашып, жиналған қауым әкімнің алдында шерін тарқатты...

Әуелі ауыл әкімі Оспанов Еркіннің есебі тыңдалды. Ерекшелігі сол, әрбір хабарламашыға ұзақ сонар баяндама жасауға мүмкіндік берілмеді. Жұрттың тілегі, арыз-арманы аудан әкімі Дауылбай Мейрамулының бетпе-бет сұрақ-жауабымен қанағаттандырылды. Ауыл адамдары нарықтық қатынасқа бейімделу, ескілікті, үкіметке емініп құр алақан отыру сияқты қиындықтан жол тауып шығуға әлі де болса үйренсе алмай жатқаны аңғарылды. Сонда да сенім бар жерде серпіліс тұратындай өздері ікемделіп жұмыссыздықпен, кедейшілікпен күресу жолында шағын және орта бизнес үшін барлық жағдайды жасау, шағын кредит беру аударай қажет екені байқалды. Әзірге жеке меншік дүкендері мен жеке шаруа қожалықтары бұрынша еңбек етуде. Барлық елді мекендерде тазалық пен реттілікті орнатып жұмыссыздықпен күресуде дағдыға айнала бастады. Салыққа ерекше көңіл бөлінуде. Жер және мүлік салығына өткен жылы 94800 теңге, оның ішінде мүлік салығына 31400, жер салығына 63400 теңге толық жиналған. Тіпті үйдегі саудамен айналысатындарға өзіндік салық жиналған. Алда ел тәуелсіздігінің 10 жылдығына өз үлестерін қосып, жоқтан бар жасап нарықтық экономиканың қиындықтарын көрсеткен, адамдардың санитарлық, гигиеналық тазалығын жақсарту, аурудың алдын алумен күресу бағытында барынша еңбек етіп жатқандары қолдауға тұрарлық іс. Мұнда жұмыссыздықпен күресу бірінші кезекке қойылған іс екенін де -

ауыл әкімі тілге тиек етті. Ақмешіт, Қантай, Қобыкөлдiктер тұрмысы жаман емес екені айдан анық. Мектеп, дәрігер, мал дәрігері, өнер саласы мен жастар қозғалысы жеке меншік шаруа қожалықтары т.б. халық үшін еңбек етіп отырған ұжымдар әкім алдында өздері айтпай-ақ өзгелердің разылық сезімдерін туғызуы Захар ауылының бүгінгі келбеті мен тұрмыс тіршілігін растай түсті.

Бірақ "бес саусақ та тең емес" дегендей өттеген-айы да баршылық көрінеді. Шілде айынан бастап округте учаскелік инспектор жоқ, соған қарамай жауапкершілігі шектеулі "Жартаст" серіктестігі қантар айына дейін кезекші шығарған. Ұрлық-қарлық көбейіп қылмыспен күресу ісі шектен тыс босаңсығаны, аудандық ішкі істер бөлімі жұмысының тым қанағатсыз, шақырған милиция қызметшілерінің ауыл адамдарымен санаспай, тіпті жәбірлейтін аудан әкімі Дауылбай Мейрамулының алдында ішкі істер бөлімінің орынбасары Жаншин Ералыға нақты фактілермен бетпе-бет айтылды. Алды 5-32 жылқысы ұрланған қариялар, соны топты бала, тоңған ата-ананың жалғыз жарым малының ұрлануы ауыл ақсақалдары мен ақбасты аналардың ашу-ызасын келтіріп, бұл салада үкіметтік және облыстық сотқа дейін шағымдануға бел байлағаны өкінішті. Аудан әкімі бұл салаға ерекше мән беріп, қарапайым халықтың өтінішіне өз басы ерекше назар аударатын, бір жүйеге келтіретінін айтты. Көйінгі кезде аллюмен ұрлығы мен оны сатып алатындар жөнінде сөз болды. Бұл жаман іске оқушылардың ұрынуы, олардың түнгі уақытта кезбастануы мұнда тәртіптің тым босануы, ұрлықтың асқинуы қауіп тұрғаны айтпай-ақ ұғынықты болды.

Сондай-ақ электр жарығына төлем жинау ісі нақты қолға алынғаны, бұл жұмысты бір жүйеге келтіруде біршама жұмыс жасалынып жатқаны байқалды. Дегенмен, халық қаншама тыраштанып, тиын-тебенін жаққан

жарығына беріп жатса да, "Ит көзі түгін танымастың" кебін киіп, төлесе де төлемдегі тіреліп ретсіздіктердің болып отырғаны аңғарылды. Айталық, бұл ауылда жарық сәтчиктерінің өзінен-өзі қолданбаса да босқа айналдып тұратынын адамдар дәлелді түрде айтты. Бұл онсызда қалтаңа саяз жандарға жығылғанға жудырық болуда көрінеді. Бұл кемшілікке де Д.М. Құсайынов кешіктірмей В.Д. Хомич бастаған "шаш ал десе бас алатын" жарық жүйесінің төремінезді тексерушілерін жіберіп халықтың орынды өкпесіне жауап беретінін айтты.

Ақ мешіт ауылы тұрғындарын қинап отырған және күні бүгінге дейін қанша айтылса да шешімін таппай отырған мәселе — жол қатынасы болмақ. Бұл мәселе әскери комиссариатқа бару, почта қатынасы, желел жәрдем т.т. жайларға кесірін тигізіп қоймай халықтың күнделікті тұрмыс тіршілігіне ерекше қиыншылық әкеліп отырғаны мәлім. Және осындай үн-түңсіз қараңғы түндей жарығы жоқ ауылда болмағанда әлем халықтарын тыңдап отыруды үлкендер тіледі. Бір тиыны болса да "Жарыққа берем" деп жарғақ құлағы жастыққа тимей жүрген ауыл адамдары бар болғаны тун ортасы ауып ел ұйқыға кеткенде бірер сағат ғана жарық берілетінін орынды сыңға алды. Қажет мерзімде оқушылар сабаққа әзірленіп, жаналық тыңдауға неге болмаса. Жарық дүниесінің қызығын қалай көріп отырмасқа. Біз барған Қантай ауылында ақпанның ақборанында "алты-ақ" күн жарық берілсе керек. Жұрт "жарық жоқ болса, қалай ақша төлейміз" деп зар болды. Рас, сөз. Бір жақсысы Қантайда айрандай ұйыған, мәдениеті мен өнері, азаматы мен аналары, жастары мен үлкендері келіскен үлгілі өнегелі туғандарым бар екен. Аман нешік, "Балық басынан шірілі" дегендейін басшылыққа зәру отыр. Қайрат Мажитұлы ат түісдей қалап сайлап алса да сенім аяқтамаған азамат қыстың қиыншылығынан халбарсыз өз үйінде жайлы өткізіп бүгін бізбен бірге осы отырарға келді. Түңілген халық оны көргісі

келген жоқ. Қайта, осындай қысылтаяң қантардың қақаған аязы, ақпанның ақ бұрқак боранында қол ұшын берген спонсор Павлодарлық жас азамат Ерлан "19-ақпанның бері асырап отырмын" деді. Оған Қайраттың 3,5 миллион теңге берешегі бар болса, қантайлықтардың ендігі тағдыры бөгеннің қолында тұрған жоқ па?!

"Өзіңнен тумай ұл болмайды" Сатып алмай құл болмайды" деп халық тегін айтпаған. Ендеше, әліптің аяғын бақ, ағайын. "Бөлінгенді бері жейді" дегенді тағы да есте ұстанызы.

Осындай шешімін күтіп тұрған істерге аудан әкімі Дауылбай Мейрамулы жерінде зер салып өз шешімін қантайлықтарға бұлайша білдірді:

- Әркім өз жеріне қожайын. Мен жерге қожайынмын. Әділетпен бөліп бере аламын. Мүлікті өздерің шешесіңдер. Ертең спонсор сотқа беріп сыпырып алады. Бірлік береке болып алдағы жағдайларыңды өбден кенесіп барып шешіңдер. Халық тарап кетпесін, 10, 11-сынып ашындар, не қажет бәріне көмектесемін - деді.

Осыдан кейін әлі күнге дейін жолы ашылмай із-түссіз жатқан Қобықөл туралы сөз болды. Онда 12 үй бар. Жарық жоқ. Сонда не болғаны деңіз.

Сөз соңында айтарым, Ақ мешіт ауылының бүгінгі жайы, халқының тұрмыс деңгейі, ортақ мақсаты мен болашаққа сенімі заманға сай ілгері қадам басуда екен. Соның куәсіндей осында игі істердің басы-қасында басқаға көшбасшы болып жүретін аудандық депутаттымыз "Жартаст" жауапкер-шілігі шектеулі серіктестік төрағасы Намысов Думан Әмірхожаұлының ілгері басқан арысында қадамы захарлықтардың бәріне бірдей ортақ табыс болса дейміз. Думанның мұндай нақты еңбегіне разы болған оралмандар ішінен осындағы атамыз, иығына оюлы шапалап жауып сый құрмет көрсетіп, батасын берді. Сайып келгенде аудан әкімі Д.М. Құсайынов мұндай бет-бетпе кездесуінің берешегі мол болатыны даусыз.

Шәмей БІЛГІШБАЙҚЫЗЫ.

"ЕЩЕ МАМА"

"Еще мама"- так тетю по материнтету, которая забушку, являясь еерью. "Еще мама..." слов говорит о ствовали в ней истринскую любовь.

называли мы ской линии, менила нам бастаршей доче-сам смысл этих том, что мы чувкреннюю мате-

Бабушку я не этого времени не такой сильной не-мама", можно ска-исполняла "долж-хотя мы являлись ей просто племянниками. У нее были и свои внуки, но она никогда нас от них не отделяла. Сейчас я поражаюсь способностям этого человека: она знала кто что любит и готовила непременно, считаясь со вкусами каждого. Бывало, мы часто собирались у нее, и все оставались всегда довольными, никто ни чем не был обделен.

Характер у нее был терпеливый, уравновешенный, и меня всегда в ней поражала трезвость и реальность мышления. Она была человеком понятливым, а взрослые ведь часто не понимают молодых. И потому с ней можно было поговорить о многом, попросить совета. Помнится, один раз она мне сказала: "... делая добро, не жди возмрата, когда-нибудь оно вернется и не обязательно оттого, кому ты его сделала."

помню. Но до чувствовалося хватки. "Еще зать, полностью ность" бабушки, хотя мы являлись ей просто племянниками. У нее были и свои внуки, но она никогда нас от них не отделяла. Сейчас я поражаюсь способностям этого человека: она знала кто что любит и готовила непременно, считаясь со вкусами каждого. Бывало, мы часто собирались у нее, и все оставались всегда довольными, никто ни чем не был обделен.

20 марта 2001 года "еще маме" - Ариновой Балапан Мамбетаевна исполнилось бы 63 года. Но вот уже почти 2 года, как ее нет с нами. Балапан Мамбетаевна родилась и выросла в п. Киевка, у нее двое детей и 6 внуков. Дочь Гульнар недавно переехала в Киевку, сын Кайрат живет и работает в п. Осакаровка.

Балапан Мамбетаевна в Киевке работала в прокуратуре, быткомбинате, магазине. Но везде, где бы она не работала, думая, все помнят ее только с положительной стороны, как хорошего человека.

Динара ТАЖИТАЕВА, с. Карой.

ИЗ ПИСЕМ В РЕДАКЦИЮ

ШОЯ СЕТЪЯ

Верно говорится, что любовь к близким осознаешь лишь тогда, когда находишься за сотни и тысячи километров от них.

В своей семье я всегда была капризной и не принимала всерьез любовь родных и их заботы обо мне. Была я такой, которая думает только о себе и о своих интересах. К сожалению, это я поняла, когда была от них далеко.

*Тебе не хватает родных,
Ты становишься замкнутой,
Тебя ничего не интересует:
Ни учеба, ни дискотеки...*

Постоянно приходится ждть телефонного звонка и при этом вздрагивать, когда он начинае звенеть. Мне не хватает их нотаций, советов. Когда по телевизору передают о городе, где живут мои близкие, то на глаза наворачиваются слезы, становится очень тоскливо и одиноко.

Когда я уезжала из родного дома, то и не думала, что буду так сильно скучать. Наоборот, на ум приходили странные мысли, что моим родителям станет легче без меня и моих капризов. Это теперь я думая об обратном. Ложась спать, представляю, что делаю родители в это время, вспоминаю, как они мне желали спокойного отдыха. Как мне этого сейчас не хватает. Чтобы я не делала, меня постоянно мучают угрызения совести, что я не принимала их, была глухой, а может даже и грубой.

Никогда не думайте плохо о своих родителях, потому что они желают вам только добра и хотят видеть нас в будущем умными и достойными людьми. Жаль, что многие из нас, детей, понимают это очень поздно, причинив немало боли своим поведением маме и папе. Мы не ценим их, когда они рядом и плачем, когда их теряем. Не стыдитесь говорить о любви своим родителям, чтоб потом не жалеть, что не успели сказать самое главное. Кружась в повседневных заботах мы забываем о тех, кто рядом, не видим, чем они живут, не замечаем их доброты и ласки. Но мы взрослеем, а родители наши стареют, получая от нас взамен лишь крохи благодарности. Давайте все делать вовремя: любить и ценить, уважать и лелеять, жалеть и благодарить.

Очень связана с моей семьей и та земля, где я родилась и выросла. Это моя родина, которой я хочу посвятить свое стихотворение.

*Родина! Как восхищаюсь я тобой,
Твоей природой, чистой водой,
Что в сердце крепко место заняла
В тот день, когда открыла я глаза.
Открыв глаза и в первый раз,
Увидеть дом, в котором родилась.
И первые шаги, которых так ждала.
И первые слова произносила я тогда,
Чтоб поскорей увидеть мне тебя.
Какой же ты прекрасною тогда была!
И все, что видела тогда
Казалось мне всем миром,
В котором навсегда останусь жить
и воспевать тебя...*

*Случилось так, что оставив пришлось мне тебя.
Я покинула край, в котором ты меня приняла,
Но сердце не забудет тебя,
Никто не отнимет тебя у меня.
Родина! Как восхищаюсь я тобой,
Твоей природой, чистой водой,
Что в сердце крепко место заняла,
В тот день, когда открыла я глаза
И в первый раз увидела тебя.*

Тамара МУСАЕВА, уч-ся 11 класса Каройской СШ.

ЖАЛЫ ҚОШАДЫ

Биыл қазақ халқының ардақты ұлдарының бірі - Ұлы ұстаз Б. Алтынсариннің туғанына 160 жыл. Соған байланысты біздің мектебінде Ұлы ұстаздың туғанына 160 жыл толуына арналған "Тұңғыш кемеңгер" атты апталық болып өтті. Апталықтың 1, 2, 3-күндері Ұлы ұстаз туралы баяндама тыңдалып, шығармашылық, мәнерлеп оқу, колөнер сайыстары болды. Ондағы тақырыптардың барлығы Алтынсариннің шығармашылықтарына арналды. Апталықтың 4-күні оқушылар арасында айтыс болып өтті. Бұл сайысқа негізінен 5-11 сыныпқа дейінгі оқушылардан іріктелген 12 саңлақ қатысып, бақтарын сынады.

Айтыстың негізгі тақырыптары Б. Алтынсариннің еңбектері туралы, қазақ елінің жағдайы жайында, әрине мектеп оқушылары болғандықтан, өзін оқыл жүрген сыныбының жетістіктерін, қарсыласының сыныбының кемшіліктерін айтуға рұқсат етілді. Осы айтыстың жеңімпазына "Айтыстың ақтангері" атағы берілді. Апталықтың 6-күні, яғни қорытындыда 10-11 сыныптың оқушылары бірігіп, Дулат Исабековтың "Әпке" драмасын ойнап, жақсы көрсете білді. Сонымен бұл апталық та аяқталды, бірақ тегін кетпеді, барлық оқушылардың жүрегіне өзін оқушыларын шашып кетті.

Бақытжан ЖАНАСЫЛ, Балықтықөл орта мектебінің 10-сынып оқушысы.

ЕСІМІЗДЕ

ЖАРҚ ЕТТІ ДЕ, ЖОҚ БОЛДЫ

"АҒЫП ӨТТІ БІР ЖҰЛДЫЗ..."

Өз басым қазақ боксшыларының ішінде С. Қонақпаев, Е. Ыбырайымов сияқты майталмандарды естуші едім. Ал, Сидней Олимпиадасы жақындағанда енді қандай боксшылар шығады екен деп қатты қобалжыдым. Сөйте тұра, 2000-шы жылы қазан айының бірінші жұлдызында Бекзат Сейілханұлы Саттарханов бүкіл қазақ халқына қуаныштан көзіне жас алдырды. Содан бері оның өмірбаяны, өскен ортасы деген тәрізді сұрақтар мені қызықтыра бастады. Шынымды айтсам, бізде осындай Мағжан ағамыз айтқандай: "Арыстандай айбатты, жолбарыстай қайратты" боксшымыз бар екенін Сиднейден кейін білдім.

Қазақ газеттерінің ішінде толық ақпарат көзі бола алатын, ең сүйікті газетім - "Жас Алаш". Тап сол газеттен, ең алғаш рет Бекзат туралы мағлұматтарды оқыдым. Ол 1980 жылы 4 сәуірде Түркістан қаласында дүниеге келген. Анасы Сырлықұл апайдың айтуы бойынша, ол кішкентай кезінен гүлқұмар болған. Бір үйдің ауласынан гүл көрсе, қолына бір ұстамайынша, еңіреп тұрып алатын көрінеді. Сол жиырма жыл, жиырма жас аралығында халықаралық дәрежедегі спорт шебері, 1-ші дәрежелі "Барыс" иегері атануы, біздің қазақтың мақтанышы емес пе?! Өз дарыны мен еңбексүйгіштігі арқасында, анау-мынауың қолы жетпейтін биік жетістіктерге жетті.

Атына заты сай, жүзден-жүйрік, мыңнан-тұлпар Бекзат - жұлдыз олимпияданың 12-ші күні көкпен түсе қалғандай Қазақстан қоржынына алтын медаль сыйлады. Әрине, Ольга Шишигина бірінші болып иеленсе де, тура қазақтардан Бекзат шықты. Оның жеңісі әлемді дүр сілкіндірді.

Сөйтіп не керек, екі асырдың тоғысар тұсында жана жыл түні, Қазақстанды бүкіл әлемге танытқан Саттарханов Бекзат Сейілханұлы жол апатынан қайғылы қазаға ұшырады. Сидней Олимпиадасынан алтыннан алқа тағып оралған төл перзенті Бекзат құшақ жая қарсы алып, қазақтың бағына

туып, атақ данқын асқақтатуға жаратылған жарық жұлдыз мезгілсіз ағып түсті. Сол жеңістен кейін 91 күн ғана өмір сүріпті. Осы майталман боксшымыздан үш айдан соң айырыламыз деп кім ойлапты? Талантты еді ғой біздің Бекзат. Әлі алдағы екі олимпиадада жеңіске жетемін деп армандаған екен. Сол арманына қайтсе де жететініне сеніп, тілектес болып едік. Аман қанша, Алланың өлшемсі солай болған шығар.

Ұлы Абай атамыз былай деген екен: "Көп адам дүниеге бой алдырған Бой алдырып аяғын көп шалдырған. Өлді деуге сыйа ма ойлаңдаршы. Өлмейтұғын артында із қалдырған".

Қазақтың ұлдары өсер, ол жеткен асуларды алар, бірақ Бекзада Бекзаттың орны ерекше. Қайткенмен сен біздің жүрегімізде мәңгі сақталасын. Ажал деген табиғи ресім ретінде болмай қоймайтын, өмір ақиқаты. Бекзат ағамыз біздің елде бокс өнерінің дамуына жол салып кетті. Халықтың талабы да талапты да таудай екенін бүкіл дүниеге мойындатырам деп армандаған. Халық "өнер талмас, жалғасын тапса" деген. Сол сөздер қазіргі ұрпаққа аманат болып қалды. "Темір өзек пенде жоқ, өлмес адам елде жоқ" деген екен Жамбыл Жабаев. Дегенмен, өзі берген жанды өзі алу тек құдайдың құдіретіне ғана тән нәрсе. Бірақ "Сақтансаң сақтаймыңды" айтқан дәл сол Жаратқанның өзі емес пе? Сақтай алмадық, сақтануды алмадық.

Бекзат десе ішкен асын жерге қоятын азаматтар бар екеніне сенемін. Чемпионымыздың жолын қуушылар көбейіп, Қазақстан Республикасын төртқұл дүниеге танытады деген үміттемін.

Қош бол, ұлттың мақтанышына айналған першеге ұлы! Жатқан жерін жайлы, топырағың торқа болсын!

Саягүл СЕРІКБАЕВА, Мүтәш Сүлейменов атындағы орта мектептің 11 "б" қазақ сыныбының оқушысы.